

lapsel ometi kofilaste puudust ei ole. Sa oled auusa mehe tütar, koolitatud tüdruk, ja su isal ajaliku waranduse puudust ta ei ole.“

„Ajalik wara ei tee mitte igaford õnnelikult ja igast kofilastest ei saa ta tubli abielumeest,“ ütles Anu tosa. — „Aga mis ma tahtsin su läest küsida, Mart, et sa nii palju tublist Eestit naesest ja abikaasast rääkised, kas sul siis juba mõni niisugune walmis waadatud on oma enese jaoks? Ega sa ometi pahaks ei pane, et mina nii hoolimata otsekohse asja ära küsin.“

„Ei tea ma selle peale ühtigi kohta,“ wastas Mart kogeldades ja filmi maha lüües. „Mina olen waele mehe poeg, ega tohi selle pärast niisuguse asja pääle veel mõeldagi. Tütarlapsed waatawad meie ajal sagedaste selle pääle, et meesterahwal ka oma koht ja wäljatulek on, muidu nad hää meelega mehele ei lähe. Aga minul veel kohta ei ole. Suure waewaga sain libelkonnakooli läbi tehtud; kui koolist ära tulin, olin juba seitsmeteistkümnend aastat wana ja lahetsateistkümnenda sees. Nüüd olen juba enam kui kakskümmend üks aastat, ega ühte iseäralist kohta ei ole ma eneselle veel otsinud. Ma olen, nagu tead, oma waele wanemate ainus poeg ja ainus tugi, elan nende juures ja pean nende eest hoolt, harin nende maatükese ära, mis nad minu isa läest tööpäewade eest on palganud, käin oma hobusega wooris ja sõitusid tegemas, ja nõnda olen niipalju teeninud, et leiba wõin saada ja wanemate elu fergitada. Kõlakoolmeistri eksami olen läbi ära teinud, aga mul ei ole just suurt hinni kõlakoolmeistriks saada. Palju ennemalt tahaksin taluperemeheks saada, see oleks kõige enam minu meele järele, sest et ju maast madalast taluinimeste laps olen ja põllutööd tunnen. Seni ajani aga ei ole ma veel wõinud niisugust kohta wõita, sest jõud on laskin. Koh, selle pärast ei ole ma ka julgenud veel niisuguste armastuse asjade pääle mõelda. Päälegi,“ — siin hakkas Marti hää wärisema, ja nägu lõi tal punaseks, „päälegi on see neitsi, sellele suju wähest ilma minu tahtmata mu waimu ees seisab, nii tõrget ja kätte saamata, et mul iasgi lootust ei ole, et ta minu omaks wõiks saada.“ Nende sõnade juures tõstis Mart silmad täis hülguwust Anu pääle.

„Wõi nii,“ ütles Anu pilkamist ja lõi ka ise palest tulus punaseks. „Siis sul juba üks on, selle pääle sa oled mõelnud. Kas tohin mina ka selle õnneliku tütarlapse nime teada saada, kes on jõudnud sinu südames niisugust armastust äratada?“

„Miks pärast ta siis nii õnnelikult on nimetada?“ küsis Mart imeks pannes.

„Selle pärast, et ta sind on enese poole tõmmanud, ja kes seda on jõudnud teha, see peab õnnelik olema, sest sina oled mees, sellele kõige parem naene wõib osaks saada,“ ütles Anu liites. „Waesus ei tähenda midagi, südame hääduks ja mehe tublidus on ülem asi; kui mehel seda on, siis wõib ta ilmas läbi saada, ja sinu juures on seda leida.“

„Tõho, Anu, sa hakkad ju mind üena häbiistama, kui ja nii palju mind meelitad ja mulle mett mõtade wabele määrid,“ wastas Mart Anu oisa waadates. Nagu oleks tal raskest südame päält maha langenud, nii rõõmsaks sai ta Anu sõnade üle, ehk küll see kiitus tema kohta ta silmas liig oli. Ta küsis Anu läest tasase hääle- ja ella wiisiga: „Kas lubad, Anu, et sa mitte pahaks ei pane, kui ma sulle ütlen, kes see neiu on?“

„Miks mul asja oleks seda pahaks panna,“ ütles Anu lahkesti.

„Koh siis tahan sulle seda awaldada,“ wõttis Mart kindla häälega aga wäga armsa wiisiga sõna. „See neitsi oled sina ise. Ma palun sind südamest, ütle mulle, kas sa tahad üks kord minu naeseks saada, kui mul võimalik on ühte elukohta enesele muretsjeda? Kas sa wõid ennast minuga ära liblata ja minu pruudiks saada? Kas sa wõid mind oma täiest südamest armastada?“

Anu oli uueste weripunaseks saanud näost, aga ta ei löönud ometi mitte filmi maha, waid wastas niisama kindla meele- ja häälega: „Jah, Mart, ma tahan hää meele- ja täie hingega sinu abikaasaks saada. Ma ei tea küll veel mitte, mis mu isa sest arwab, aga seda tean ise, et iga hästi mõtleja laps ise enese tulewa elu seltsimehe peab wälja walitsema ja et ses asjas teda keegi ei tohi sundida.“

„Jah, sa wõtad mind wasta, sa armastad mind, sa tahad